

Symposia

Water and World Society

Conferentie over de rol van de waterprogramma's van UNESCO en WMO en de Nederlandse inbreng vanuit wetenschap en beleid.

Donderdag 17 januari 2002, IHE, Delft.

UNESCO en WMO hebben beide hydrologische programma's. Het International Hydrological Programme (IHP) is één van de vijf wetenschappelijke programma's van UNESCO. Binnen dit kader voor toegepast onderzoek, onderwijs en training vinden conferenties plaats, worden probleemanalyse uitgevoerd en publicaties verzorgd. Het Hydrology and Water Resources Programme (HRWP) van WMO richt zich op de ondersteuning van nationale weer- en waterdiensten (in Nederland het KNMI en Rijkswaterstaat) en op de praktische toepassing van hydrologische kennis. Binnen dit kader worden hydrologische gegevens gestandaardiseerd en uitgewisseld, en wordt gewerkt aan internationale richtlijnen voor instrumentatie.

Dit jaar beginnen de waterprogramma's van UNESCO en WMO een nieuwe, meerjarige, fase. Daarnaast zet het IHE in Delft zijn internationale rol voort als 'UNESCO Institute for Water Education'. Dit houdt in, dat het IHE nu een onderdeel van UNESCO vormt, specifiek gericht op wateropleidingen. Ter gelegenheid van bovenstaande mijlpalen organiseerde het Nederlands Nationaal Comité voor het IHP en het HWRP een ééndaagse conferentie.

De voorzitter van het Nederlands Nationaal Comité voor het IHP en het HWRP, Reinder Feddes, opende de bijeenkomst.

De staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, mevrouw drs. J.M. de Vries, presenteerde hierna het Nederlandse beleid voor kennisparticipatie in internationale

programma's; een goed helder en opmerkelijk positief verhaal. Zij ging ook in op haar op dat moment nog te nemen beslissing inzake de voorbereidingen voor de instelling van IGRAC, het International Groundwater Resources Assessment Centre dat TNO-NITG gedacht is te worden.

Andras Szöllösi-Nagy, 'Deputy Assistant Director General UNESCO' en secretaris van het IHP te Parijs, hield een vurig betoog met als titel 'Future challenges in international water sciences and knowledge transfer issues'. Hij ging hierbij in op de verschillende 'needs for water', begeleid door een aangename diashow.

Arthur Askew, de directeur van het Hydrology and Water Resources Department van WMO te Genève, en daarmee directeur van het HWRP hield een helder verhaal onder de titel 'The future of hydrological assessments – the bases for understanding and management'. Er was enige overlap met het verhaal van Szöllösi-Nagy, maar dat is inherent aan de gezamenlijke doelstellingen beider organisaties. Daarbij was Askew's verhaal wat concreter.

Wim van Vierssen, op dat moment nog de rector van het UNESCO-IHE Institute for Water Education in Delft vertelde iets over de rol van zijn instituut: zeer gericht op de organisatie en vol ambitie.

Na een pauze kwamen meer inhoudelijke presentaties aan bod. Co de Vries (Vrije Universiteit, Amsterdam) gaf een korte historie van de ontwikkeling van de hydrologie in Nederland tussen 1850 en 1930 onder de titel 'Development of hydrology in The Netherlands and its international impact'.

Joop Steenvoorden (Wageningen UR, Alterra) vertelde onder de titel 'Effects of agriculture on groundwater and surface water' over de organisatie van een eerder gehouden symposium met dezelfde titel: een prettig helder verhaal, waaruit ook duidelijk de 'key results' naar voren kwamen, alsmede waar de leermomenten voor de organisatoren zich bevonden.

Piet Warmerdam (Wageningen UR, Milieuwetenschappen) had samen met Henny van Lanen een verhaal over FRIEND voorbereid. FRIEND staat voor 'Flow Regimes from International Experimental and Network Data' en is een onderzoeksprogramma met als doel "to develop a better understanding of hydrological variability and similarity across different regions through the mutual exchange of data, knowledge and techniques". Het verhaal ging meer over historie en organisatiestructuren dan over producten en resultaten. Daar was helaas geen tijd meer voor.

Jan Anne Boswinkel (TNO-NITG, Delft) vertelde over het kader en doel van het International Groundwater Resources Assessment Centre (IGRAC), het nieuw te ontwikkelen internationale centrum waarvoor TNO-NITG in gedachten is.

Bart van den Hurk (KNMI) had met Hendrik Buiteveld (RIZA) het verhaal 'Weather and water in our society' voorbereid: een goede presentatie over de resultaten van het IPCC (Intergovernmental Panel for Climate Change). Dit onderwerp was voor mij helaas al enkele malen eerder uitgekauwd.

Ton Bresser (RIVM) en Arjen Hoekstra (IHE) gingen in op 'The socio-economic value of water'. Hun verhaal betrof meer de theorie dan de praktijk. Ze maakten verschil tussen prijs en waarde, waarbij de waarde meer behelst dan louter de prijs. Ze bevelen desondanks aan economen meer te betrekken bij discussies over de waarde van water.

Pieter de Laat (IHE) vertelde iets over het Netherlands Hydrological Platform, waarbij hij vooral de website demonstreerde.

Hierna sloot Reinder Feddes de bijeenkomst af.

De bijzonder goed georganiseerde bijeenkomst was tot in de punten verzorgd. Dit uitte zich onder meer in het feit dat de lezingen al vooraf gebundeld waren. Het nut

van de bijeenkomst bevond zich voor mij echter veeleer in het leggen en onderhouden van contacten dan in informatieoverdracht middels informatieve lezingen. De spin-off van gesprekken in de wandelgangen was dan ook vele malen groter dan die van het luisteren naar verhalen.

Op de tafels in de ontvangstruimten lagen vele rapporten en andere publicaties van UNESCO, WMO en IHE. De publicaties van UNESCO en WMO zijn grotendeels kosteloos te bekomen en het is jammer dat niet meer mensen op de hoogte zijn van het bestaan van dergelijke uitgaven. Meer bekendheid bij de onderzoekers zelf zal immers de impact van de resultaten vergroten. Nu blijft het wellicht teveel hangen in de afdelingshoofden. Meer aandacht voor de geboekte resultaten zal ook voor derden de meerwaarde van het bestaan van dergelijke onderzoeksprogramma's helderder maken.

Op basis van het gepresenteerde lijkt het belangrijkste resultaat uit de afgelopen programmaperiode voor Nederland de instelling van het IHE als 'UNESCO-IHE Institute for Water Education' te zijn, en binnenkort vermoedelijk de benoeming van TNO-NITG als IGRAC. In de wandelgangen merkte iemand en passant op dat de stap van data (gegevens) naar informatie nog maar moeizaam wordt gemaakt. Bij kennis en wijsheid zijn we eigenlijk nog niet aangekomen. Symposia en rapporten zijn geen doel op zich. Het faciliteren van een betere inbedding van aan wateronderzoek gerelateerde activiteiten – zowel organisatorisch als beleidsmatig – is op zich een mooie taak, doch de doorwerking naar praktijk en de meerwaarde van de activiteiten mogen duidelijker geprofileerd worden. Daar wil ik graag aan meewerken.

Michael van der Valk